

Hondenharen

‘Does, ga je mee?’ Nou, dat laat hij zich geen twee keer zeggen. Kwispelend en springend van enthousiasme gaat de schapendoes op zoek naar zijn riem. Weldra biedt hij vol trots zijn vondst aan, terwijl zijn baas intussen een jas heeft aangetrokken. De deur gaat open en de aangelijnde hond snuift de buitenlucht op.

Ze hoeven maar twee wegen over te steken om bij het bos van Houdringe in De Bilt te komen. Een superfijne plek voor de energieke schapendoes, daar mag hij zich even verlost van zijn riem lekker uitleven. En hij is niet de enige. Er zijn veel hondenbazen en andere honden in alle soorten en maten. Het is een vrolijk weerzien met een aantal bekenden van Does en zijn baas.

Na een kwartiertje spelen vindt de baas het mooi geweest. Hij roept zijn hond. De gedrag en gehoorzaamheidstraining werpt zijn vruchten af: de viervoeter komt onmiddellijk. Ze wandelen samen naar een rustig stuk in het bos. De baas haalt een borstel uit zijn zak. Does kent het ritueel, wat wil je ook met al die haren? Als ze los gaan zitten krijgt hij jeuk. Zijn baas is ook niet blij met al die haren die hij iedere keer in huis moet opruimen. Regelmatig borstelen voorkomt ook dat de vacht gaat klitten. Intussen vallen de haarpluizen op de bosgrond. De wind probeert er vat op te krijgen en neemt enkele plukken mee de lucht in.

Als ze op het punt staan om verder te wandelen komt een vrouw aangelopen die helemaal in het groen

De haren van Does horen niet in de natuur. (bron: hundund.de)

is gekleed. Ze begint een praatje met de baas van Does over de hondenharen. Waarom hij zijn schapendoes in het bos borstelt en waarom hij de hondenharen niet meeneemt? De hondenbaas reageert verbaasd. ‘Die haren zijn toch ook natuur? Ik heb wel eens op tv gezien hoe vogels daar hun nestjes mee bouwen. Mooie kunstwerkjes!’ De boswachter vraagt of de hond wordt behandeld tegen vlooiën en teken. ‘Natuurlijk’, reageert de hondenbaas. De man begrijpt niet waar dit gesprek naartoe gaat, maar al gauw legt de boswachter uit waarom het achterlaten van hondenharen in de natuur geen goed idee is.

Middelen tegen vlooiën en teken bevatten gifstoffen om ‘ongewenste gasten’ als vlooiën en teken te bestrijden. Ze bevatten stoffen als fipronil en imidacloprid. Deze stoffen zijn moeilijk afbreekbaar en blijven daardoor lang in het milieu. Ze doden ook insecten als bijen en vlinders. Gebruik van deze middelen is in de landbouw al lang verboden.

Uit onderzoek van de Wageningen Universiteit blijkt dat honden fipronil en imidacloprid overbrengen naar hun directe omgeving door te zwemmen, te plassen of via achtergelaten haren na vachtverzorging. Besmette haren komen ook in vogelnesten terecht, wat mogelijk gevolgen heeft voor pasgeboren kuikens die nog niet door een venrenkleed zijn beschermd.

De boswachter concludeert: ‘Uitgekamde hondenharen horen daarom thuis in de restcontainer en niet in de natuur of de tuin. We hebben op Houdringe nog geen onderzoek naar de waterkwaliteit gedaan, maar ik denk dat we daar niet lang mee wachten’.

(Jacqueline van Dam, Boswachter Publiek Utrechts Landschap)

Dierenrijk Sandwijck

Inmiddels zijn er twee vroege vogelwandelingen geweest op landgoed Sandwijck. De eerste vond plaats op 15 april, voor Stichting Woord en Daad en een week later op 23 april deels met open inschrijving en deels voor de Natuurgidsen in opleiding van IVN afdeling De Bilt. De vogelexcursies waren in deskundige handen van vogelgidsen van de Vogelwacht Utrecht, afdeling Zeist en van IVN-De Bilt.

Op beide ochtenden was het prachtig weer en met de mist op het gras en de opkomende zon werden meerdere reeën gespot waarvan er enkelen zich ‘blaffend’ uit de hoeven maakten. Daarnaast ook hazen en vele sporen van de hier huizende dassen. Een bosmuis en een eekhoorn completeerden de waargenomen zoogdieren.

De vogels lieten zich ook goed zien en horen. De bonte specht rofde er lustig op los en de lachende groene specht liet zich, minuten lang gevangen in het beeld van een telescoop, bewonderen door het gezelschap. Tijdens de laatste wande-

De zwartkop is ongeveer net zo groot als een koolmees en dankt zijn naam aan de zwarte pet op zijn kop, die alleen het mannetje draagt. Het vrouwtje heeft een roestbruine pet. (foto Jaap Milius)

Ochtendgloren op Sandwijck. (foto Geraline Eits)

ling zong zelfs de kleine karekiet zichzelf toe en werd de slechtvalk gespot bij zijn nest op het provinciehuis. Toen de zon aan kracht won, ging de buizerd op de wieden. Daaraan voorafgaand was er een ruim bezet vogelkoor te horen met roodborst, heggenmus, merel, zanglijster, winterkoning en kool-, en pimpelmees; aanzwellend tot een climax zoals in Ravel's Bolero. Daarna viel het even stil om het orkest een uurtje later, ietwat minder uitbundig, te herhalen. Uitslapers zoals boomklever, halsbandparkiet en appelvink lieten zich op de valreep nog horen.

Er was dus veel te zien aan dieren en flora. Zoals de monumentale bomen en de rijke stinzen-flora op dit unieke landgoed. Dit alles om-

lijst door afwisselende en prachtige doorkijkjes die Sandwijck eigen is. (Jaap Milius - IVN De Bilt e.o.)

De zanglijster is een algemene broedvogel in tuinen, parken en bossen. (foto Jaap Milius)

Dassenwandeling IVN De Bilt

Op zondag 7 mei van 10.30 tot 12.00 uur wordt er in de Ridderoordse Bossen aan de Gezichtslaan in Bilthoven weer een IVN-wandeling gehouden. Onder leiding van een aantal bevoegde gidsen wordt u gewezen op typische sporen van de das, en krijgt u ook nog allerlei interessante dassen-feitjes te weten.

Het verzamelpunt is de Parkeerplaats Ridderoordse Bos aan de Gezichtslaan. Het maximumaantal deelnemers is 30. Deelname is gratis. Meer informatie en aanmelden (verplicht) via www.ivn-debilt.nl. (Roel Maas-Bakker)

Dassen hebben een markante zwart-witte kop en een ondeugende uitstraling. (tekening Rob Timmer)

Merkwaardig maretak

Even verderop in het dorp staat een oude appelboom, een Dubbele Belleleur van wel honderd jaar oud. Een overblijfsel van een boomgaard van lang geleden. De zoetzure vruchten blijven tot lang na het plukken goed van smaak. De eigenaar is er zuinig op.

In die boom heeft een merkwaardige plant, maretak, een half-parasiet, overtuigend zitting genomen. Diens witte bessen zijn een lekkernij voor vogels. De plakkerige resten met vruchtbeginsel worden door hen verspreid en versmeerd aan de bast van de tak waarop zij zitten (vogelijm). Hier zet de groeiker zich vast en ontvangt vocht en zouten uit de sapstroom van de boom. De leerachtige, groene blaadjes verzamelen energie uit het zonlicht (fotosynthese) en delen de voedingsstoffen met de boom. Een uitzonderlijk partnerschap. Ook in de kale wintermaanden, als de boom zonder blad niet in staat is zonlicht op te nemen, blijft de maretak groen en actief.

Het raadselachtig, legendarisch kruid wordt al genoemd in de Griekse en Germaanse mythologie. Uit angst voor spoken, heksen of ziektes (mare) werden bosjes maretak vroeger vaak opgehangen aan een balk in de stal om de ‘mare’ te verjagen (heksenkruid). Daarentegen staat dit kruid in sprookjes symbool voor vriendschap, liefde en geluk. Velen kennen de belofte van een kus onder de mistletoe...

Met een gouden sikkeltje uit een eik gesneden, is maretak het onmisbare ingrediënt in de Gallische toverdrank van druïde Panoramix. Een slokje van die drank maakt Asterix, Obelix en hun dorpsgenoten onoverwinnelijk in hun strijd tegen de Romeinen, zo'n 2000 jaar geleden... Een briljant stripverhaal met een kern van waarheid. Door druïden werd toen de maretak of mistel geneeskracht toegedicht. Ook nu nog wordt een extract van de plant voorgeschreven om het immuunsysteem te versterken, het lichaam te beschermen. In ons land komt maretak niet veel voor en is een beschermde plant.

Fris groen lopen intussen de bomen weer uit. Hun groeikracht faciliteert groene kracht uit fotosynthese. Ook voor ons voortbestaan van groot belang. (Karien Scholten)

In haiku:
**Boom en maretak
Mysterieus verbonden
Schrijft sprookjesliefde**

advertentie

Dorpsbistro 'Naast de Buren'	
"Wat schaft de pot?"	
Woe. 26-4	Bavette met chimichurri, gegrilde puntpaprika en friet € 15,00
Do. 27-4	
Vr. 28-4	
Za. 29-4	
Zo. 30-4	
Woe. 3-5	Gegrilde groenten met chimichurri en friet
Do. 4-5	
Vr. 5-5	
Za. 6-5	
Zo. 7-5	
Toetje vr t/m zo: Verrassingsijsje met slagroom € 6,50	
Woensdag 26 april om 18.00 uur aanschuiven in de feesttent bij Huize Voordaan!	
Groenekansweg 168 Groenekan 0346 - 218821 info@naastdeburen.nl	